

Số: 420/QĐ-KTNN

Hà Nội, ngày 15 tháng 02 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH

**Ban hành Hướng dẫn bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán
của Kiểm toán nhà nước**

TỔNG KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC

Căn cứ Luật Kiểm toán nhà nước ngày 24 tháng 6 năm 2015 và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Kiểm toán nhà nước ngày 26 tháng 11 năm 2019;

Căn cứ Quyết định số 220/QĐ-KTNN ngày 02 tháng 3 năm 2023 của Tổng Kiểm toán nhà nước về việc ban hành Quy chế soạn thảo, thẩm định, ban hành văn bản quy phạm pháp luật và văn bản quản lý của Kiểm toán nhà nước;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Chế độ và Kiểm soát chất lượng kiểm toán.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này Hướng dẫn bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán của Kiểm toán nhà nước.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Điều 3. Thủ trưởng các đơn vị trực thuộc Kiểm toán nhà nước và các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này. *th*

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Lãnh đạo KTNN;
- Các đơn vị trực thuộc KTNN;
- Lưu: VT, CĐ (02). *th*

TỔNG KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC

Ngô Văn Tuấn

HƯỚNG DẪN BẢNG CHỨNG THỰC HIỆN KIẾN NGHỊ KIỂM TOÁN CỦA KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC

(Ban hành kèm theo Quyết định số 420/QĐ-KTNN ngày 15 tháng 02 năm 2024
của Tổng Kiểm toán nhà nước)

CHƯƠNG I QUY ĐỊNH CHUNG

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh

Quy định này hướng dẫn việc thu thập, quản lý bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán (không bao gồm hướng dẫn chứng từ thực hiện kiến nghị của Kiểm toán nhà nước được quy định tại Thông tư số 16/2019/TT-BTC ngày 18/3/2019 của Bộ Tài chính hướng dẫn quản lý, sử dụng kinh phí được trích để thực hiện chế độ ưu tiên đối với cán bộ, công chức, viên chức và người lao động của Kiểm toán nhà nước) của Kiểm toán nhà nước (sau đây viết tắt là KTNN).

Điều 2. Đối tượng áp dụng

Các đơn vị trực thuộc KTNN, Đoàn kiểm toán, Đoàn kiểm tra thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán của KTNN và các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.

Điều 3. Giải thích từ ngữ

Trong Hướng dẫn này, *Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán của KTNN* được hiểu là các hồ sơ, tài liệu, thông tin thu thập được trong quá trình theo dõi, đôn đốc, kiểm tra thực hiện kiến nghị kiểm toán làm cơ sở cho việc đánh giá, xác nhận kết quả thực hiện kiến nghị kiểm toán đối với đơn vị được kiểm toán, đơn vị được kiểm tra, đối chiếu và các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến kiến nghị kiểm toán của KTNN (trong văn bản này gọi tắt là đơn vị được kiểm toán).

Điều 4. Yêu cầu đối với bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán

- Phải đầy đủ, cụ thể, rõ ràng và phù hợp với kiến nghị kiểm toán.
- Phải tuân thủ và phù hợp với quy định của pháp luật; Luật KTNN; Chuẩn mực KTNN; Quy trình kiểm toán; Quy định theo dõi, kiểm tra việc thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán của KTNN và các quy định khác có liên quan của KTNN.

3. Quy định về bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán được vận dụng và áp dụng tương tự như các quy định về bằng chứng kiểm toán trong hoạt động kiểm toán của KTNN (*gồm yêu cầu, nguồn gốc, phương pháp và thủ tục thu thập, đánh giá, quản lý bằng chứng*).

CHƯƠNG II QUY ĐỊNH CỤ THỂ

Điều 5. Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán của Kiểm toán nhà nước

1. Kiến nghị điều chỉnh sổ kế toán, báo cáo quyết toán, báo cáo tài chính, thông tin tài chính

a) Kiến nghị điều chỉnh sổ kế toán, báo cáo quyết toán (BCQT), báo cáo tài chính (BCTC), thông tin tài chính là các kiến nghị với đơn vị được kiểm toán thực hiện hoặc chỉ đạo đơn vị trực thuộc và các bộ phận có liên quan điều chỉnh sổ kế toán, số liệu, thông tin tài chính, BCQT, BCTC theo kiến nghị kiểm toán của KTNN.

b) Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán: Gồm các chứng từ, tài liệu liên quan đến hạch toán điều chỉnh, thông tin tài chính, sổ kế toán hoặc BCQT, BCTC sau khi điều chỉnh theo kiến nghị kiểm toán của KTNN. Trường hợp BCQT, BCTC sau điều chỉnh của đơn vị bao gồm các nội dung điều chỉnh khác theo kết luận của nhiều cơ quan khác nhau thì chỉ rà soát, đối chiếu, kiểm tra, xác nhận đối với việc thực hiện điều chỉnh theo các kiến nghị kiểm toán của KTNN.

2. Kiến nghị xử lý tài chính khác

a) Kiến nghị xử lý tài chính khác chủ yếu là các khoản kiến nghị liên quan đến các khoản thu hồi, nộp khác, các khoản giảm chi ngân sách nhà nước (NSNN) như: hủy dự toán, thu hồi, nộp khác về NSNN, nộp các khoản phải nộp... (*không bao gồm các khoản kiến nghị kiểm toán đã được trích theo quy định tại Thông tư số 16/2019/TT-BTC ngày 18/3/2019 của Bộ Tài chính*).

b) Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán: Gồm các hồ sơ, tài liệu, thông tin thu thập được liên quan đến đơn vị được kiểm toán đã thực hiện nghĩa vụ với NSNN hoặc đã thực hiện nghĩa vụ với cơ quan quản lý cấp trên để nộp NSNN; các văn bản đã thực hiện giảm chi của cơ quan có thẩm quyền theo kiến nghị kiểm toán của KTNN.

3. Kiến nghị khác

a) Các kiến nghị kiểm toán khác của KTNN gồm các hạn chế, sai sót khác về số liệu ngoài các kiến nghị xử lý tài chính, xử lý tài chính khác mà KTNN kiến nghị cần rà soát, cần hoàn thiện, thanh tra, kiểm tra, điều tra.

b) Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán: Gồm các hồ sơ, tài liệu, thông tin thu thập như chứng từ kế toán, quyết định của cấp có thẩm quyền thực hiện theo nội dung kiến nghị của KTNN... hoặc bổ sung, hoàn thiện hồ sơ, tài

liệu khắc phục các hạn chế, thiếu sót trong công tác quản lý, thanh quyết toán kinh phí hoặc hồ sơ, tài liệu về thực hiện việc thanh tra, kiểm tra, điều tra theo kiến nghị kiểm toán.

4. Kiến nghị chấn chỉnh, rút kinh nghiệm

a) Các kiến nghị chấn chỉnh, rút kinh nghiệm của KTNN liên quan đến hạn chế, sai sót đã được KTNN chỉ rõ và kiến nghị đơn vị được kiểm toán chấn chỉnh, rút kinh nghiệm để khắc phục.

b) Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán: Gồm các tài liệu, thông tin thu thập được thể hiện việc chỉ đạo, thực hiện chấn chỉnh, rút kinh nghiệm hoặc kết quả rà soát, xử lý, khắc phục của đơn vị được kiểm toán đối với các nội dung hạn chế, sai sót đã được KTNN kiến nghị.

5. Kiến nghị về hoàn thiện cơ chế, chính sách

a) Kiến nghị về hoàn thiện cơ chế, chính sách là các kiến nghị với đơn vị được kiểm toán chủ trì thực hiện hoặc phối hợp, tham mưu với các cơ quan nhà nước có thẩm quyền để xem xét nghiên cứu bổ sung, sửa đổi, hủy bỏ văn bản quy phạm pháp luật, văn bản quản lý (*điều, khoản...*) còn chưa phù hợp, chồng chéo, mâu thuẫn với quy định pháp luật hiện hành hoặc không đúng thẩm quyền...

b) Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán: Gồm các hồ sơ, tài liệu, thông tin thu thập được về kết quả chủ trì hoặc phối hợp, tham mưu hoàn thiện cơ chế, chính sách theo kiến nghị của KTNN.

6. Kiến nghị về kiểm điểm trách nhiệm tập thể, cá nhân

a) Các kiến nghị của KTNN về kiểm điểm trách nhiệm tập thể, cá nhân và xem xét xử lý theo quy định pháp luật là các kiến nghị đối với đơn vị được kiểm toán thực hiện hoặc cơ quan quản lý cấp trên chỉ đạo đơn vị trực thuộc, cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan thực hiện kiểm điểm trách nhiệm liên quan đến các tồn tại, hạn chế, sai phạm đến mức phải kiểm điểm đã được KTNN kiến nghị.

b) Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán: Gồm các hồ sơ, tài liệu, thông tin thu thập được liên quan đến việc chỉ đạo và kết quả việc kiểm điểm trách nhiệm tập thể, cá nhân được cấp có thẩm quyền xử lý theo các quy định hiện hành.

(Một số hướng dẫn chi tiết tại Phụ lục I, Phụ lục II kèm theo).

Điều 6. Phương pháp thu thập bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán

Phương pháp thu thập bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán vận dụng các phương pháp kiểm tra theo Quy định theo dõi, kiểm tra việc thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán; các phương pháp, thủ tục kiểm toán nhằm thu thập bằng chứng

kiểm toán theo Chuẩn mực KTNN và các quy định liên quan của KTNN, như: Phân tích, tổng hợp, đối chiếu, phỏng vấn...

Việc sử dụng phương pháp thu thập bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán dựa trên xét đoán chuyên môn của kiểm toán viên nhà nước và nội dung kiến nghị kiểm toán.

Điều 7. Trách nhiệm về thu thập bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán

1. Trách nhiệm của đơn vị chủ trì cuộc kiểm toán

a) Tổ chức thực hiện theo dõi, đôn đốc, kiểm tra, rà soát, thu thập, tổng hợp, cập nhật bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán của các đơn vị được kiểm toán theo quy định của KTNN.

b) Phân công bộ phận tham mưu giúp Thủ trưởng đơn vị tổ chức theo dõi, đôn đốc việc thu thập bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán và tổ chức kiểm soát chất lượng theo quy định của KTNN.

c) Chịu trách nhiệm đối với việc quản lý, lưu trữ bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán theo quy định của KTNN.

2. Trách nhiệm của Đoàn kiểm tra và thành viên Đoàn kiểm tra thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán

a) Tổ chức kiểm tra, thu thập bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán theo hướng dẫn và các quy định của KTNN làm cơ sở cho việc đánh giá, xác nhận kết quả thực hiện kiến nghị kiểm toán.

b) Chịu trách nhiệm trực tiếp đối với việc thu thập, đánh giá, cập nhật hồ sơ, tài liệu làm bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán của KTNN.

3. Trách nhiệm Đoàn kiểm toán và thành viên Đoàn kiểm toán

Đoàn kiểm toán và thành viên Đoàn kiểm toán liên quan đến nội dung kiểm tra việc thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán có trách nhiệm phối hợp với đơn vị chủ trì cuộc kiểm toán, Đoàn kiểm tra thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán để cung cấp bổ sung thông tin, tài liệu liên quan đến kiến nghị kiểm toán làm cơ sở thu thập bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán khi được yêu cầu.

Điều 8. Quản lý bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán của Kiểm toán nhà nước

1. Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán phải được thu thập, phân loại, sắp xếp, đánh số thứ tự (*mã hóa*) và lưu trữ trong hồ sơ kiểm toán theo quy định của KTNN và các quy định liên quan của KTNN.

2. Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán có liên quan đến danh mục bí mật nhà nước phải được lưu, bảo quản, khai thác theo Quy chế bảo vệ bí mật nhà nước của KTNN và các văn bản pháp luật có liên quan.

CHƯƠNG III TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Điều 9. Tổ chức thực hiện

1. Thủ trưởng các đơn vị trực thuộc KTNN và các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan tổ chức thực hiện theo Hướng dẫn này.

2. Trường hợp các văn bản liên quan tại Hướng dẫn này được sửa đổi, bổ sung hoặc thay thế thì thực hiện theo các văn bản mới có hiệu lực.

3. Trong quá trình thực hiện, nếu phát sinh vấn đề mới hoặc khó khăn, vướng mắc cần phản ánh kịp thời về Vụ Chế độ và Kiểm soát chất lượng kiểm toán để tham mưu Tổng Kiểm toán nhà nước xem xét, chỉ đạo./.

Phụ lục I**HƯỚNG DẪN BẢNG CHỨNG CƠ BẢN THỰC HIỆN KIẾN NGHỊ KIỂM TOÁN CỦA KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 420/QĐ-KTNN ngày 15 tháng 02 năm 2024
của Tổng Kiểm toán nhà nước)*

TT	Các trường hợp kiến nghị	Bảng chứng thực hiện kiến nghị	Ghi chú
I	Điều chỉnh số liệu sổ kế toán, báo cáo quyết toán, báo cáo tài chính	Chi tiết theo điểm b khoản 1 Điều 5 của Hướng dẫn.	
II	Kiến nghị khác về số liệu		Trường hợp nội dung ghi trên chứng từ không ghi rõ nội dung thực hiện theo kiến nghị của KTNN do sơ suất hoặc không hỏi tổ được thì thu thập bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán là văn bản xác nhận của cơ quan chủ quản hoặc cơ quan cấp trên của đơn vị được kiểm toán hoặc cơ quan tài chính/thuế/hải quan/kho bạc xác nhận về nội dung kiến nghị đó nếu xét thấy có đủ cơ sở ghi nhận.

1	<p>Nộp trả NSNN đối với các khoản thu khác (các khoản thu không đúng quy định, thu lệ phí vượt quy định; nộp các khoản phải nộp nhưng chưa nộp...); hoặc kiến nghị thu hồi, nộp khác (các khoản kinh phí còn dư hết nhiệm vụ chi, các khoản kinh phí không có đối tượng nhận có nguồn gốc từ NSNN, tiền viện trợ của các nhà tài trợ không nhận lại; sử dụng quỹ ngoài ngân sách chi cho nội dung không đúng đối tượng, không đúng thẩm quyền, chế độ, tiêu chuẩn, định mức; các khoản nộp cấp trên để nộp NSNN...).</p>	<p>Chứng từ thực hiện theo kiến nghị của KTNN (giấy nộp tiền, ủy nhiệm chi, giấy nộp trả kinh phí, lệnh chuyển tiền...).</p>	
2	<p>Hủy dự toán, giảm trừ dự toán ngân sách năm sau... (kiến nghị kiểm toán không được trích theo quy định tại Điều 2 Thông tư 16/2019/TT-BTC ngày 18/03/2019 của Bộ Tài chính)</p>		<p>Bảng chứng thực hiện kiến nghị được vận dụng theo Phụ lục 03 Hướng dẫn chứng từ thực hiện kiến nghị của Kiểm toán nhà nước ban hành kèm theo Thông tư 16/2019/TT-BTC.</p>
3	<p>Trích lập/Theo dõi nguồn cải cách tiền lương đầy đủ/đúng theo quy định (nguồn cải cách tiền lương xác định chưa đầy đủ hoặc sai nhu cầu) (kiến nghị kiểm toán không được trích theo quy định tại Điều 2 Thông tư 16/2019/TT-BTC ngày 18/03/2019 của Bộ Tài chính)</p>	<p>Chứng từ kế toán điều chỉnh trích lập nguồn cải cách tiền lương (đối với các đơn vị phải trích lập theo tỷ lệ quy định)/Văn bản có số liệu, thông tin liên quan đến nguồn cải cách tiền lương theo kiến nghị kiểm toán</p>	

4	Kiến nghị về chi phí đầu tư		
4.1	Chưa đủ điều kiện xác nhận đối với một số khoản mục/hạng mục chi phí (<i>do thiếu hồ sơ theo quy định,...</i>)	Văn bản, hồ sơ tài liệu hoàn thiện theo nội dung kiến nghị của KTNN	
4.2	Giảm chi phí đầu tư do xác định khối lượng, đơn giá (<i>lượng chuyên gia, tư vấn giám sát...</i>) chưa phù hợp với thời gian thực hiện hợp đồng và thời gian thực hiện dự án	Biên bản thương thảo hoặc các văn bản thể hiện việc thương thảo hợp đồng, Phụ lục hợp đồng bổ sung (<i>trường hợp thương thảo thành công</i>) điều chỉnh giảm giá trị hợp đồng. Hoặc quyết định phê duyệt điều chỉnh thời gian thực hiện dự án và phụ lục hợp đồng điều chỉnh thời gian thực hiện hợp đồng	
4.3	Giảm giá trị hợp đồng còn lại (<i>về sai khối lượng, tỷ lệ chi phí tư vấn...</i>)	Biên bản thương thảo hợp đồng hoặc các văn bản thể hiện việc thương thảo hợp đồng, Phụ lục điều chỉnh hợp đồng liên quan đến kiến nghị giảm giá trị hợp đồng còn lại (<i>đối với các khối lượng không thi công, khối lượng hợp đồng chưa thi công</i>)	
4.4	Phê duyệt điều chỉnh giảm giá gói thầu	Văn bản/Quyết định phê duyệt điều chỉnh giảm giá gói thầu hoặc Văn bản/Quyết định phê duyệt quyết toán, quyết định phê duyệt dự toán (<i>nếu có</i>)	
4.5	Kiến nghị thu hồi và giảm chi đầu tư (<i>Doanh nghiệp, Ngân hàng</i>)		Bảng chứng thực hiện kiến nghị được vận dụng theo Phụ lục 03 Hướng dẫn chứng từ thực hiện kiến nghị của Kiểm toán nhà nước ban hành kèm theo Thông tư 16/2019/TT-BTC

5	Giảm lỗ (<i>kiến nghị kiểm toán không được trích theo quy định tại Điều 2 Thông tư 16/2019/TT-BTC ngày 18/03/2019 của Bộ Tài chính</i>)		Bảng chứng thực hiện kiến nghị được vận dụng theo Phụ lục 03 Hướng dẫn chứng từ thực hiện kiến nghị của Kiểm toán nhà nước ban hành kèm theo Thông tư 16/2019/TT-BTC.
6	Hạch toán đầy đủ giá trị các tài sản đã đủ điều kiện ghi nhận, các khoản công nợ...	Chứng từ kế toán hạch toán theo kiến nghị của KTNN	
7	Chuyển sang chi từ quỹ đối với các khoản chi chưa phù hợp với tính chất nguồn kinh phí; điều chỉnh trích lập, hoàn nhập các quỹ theo quy định	Văn bản/Quyết định điều chỉnh trích lập/hoàn nhập quỹ của đơn vị/cấp có thẩm quyền, Chứng từ kế toán hạch toán theo kiến nghị của KTNN hoặc BCTC, BCQT đã điều chỉnh theo kiến nghị của KTNN (<i>nếu có</i>)	
8	Hoàn trả nguồn kinh phí	Văn bản/Quyết định hoàn trả nguồn kinh phí của cấp có thẩm quyền, chứng từ kế toán hoàn trả nguồn kinh phí hoặc BCTC, BCQT đã điều chỉnh theo kiến nghị của KTNN (<i>nếu có</i>)	
9	Thu hồi các khoản tạm ứng, công nợ, các khoản cho vay chưa bảo đảm quy định	Chứng từ kế toán thu hồi tạm ứng, công nợ, khoản vay (<i>như giấy nộp tiền, chứng từ chuyển tiền...</i>)	
10	Hoàn thiện, bổ sung để thanh, quyết toán theo quy định đối với các nội dung chi chưa đầy đủ hồ sơ thủ tục	Hồ sơ, chứng từ, tài liệu của các khoản chi đã được hoàn thiện, bổ sung bảo đảm quy định theo kiến nghị của KTNN	

11	Loại khỏi quyết toán, chuyển quyết toán năm sau hoặc tăng chi chuyển nguồn,...	Chứng từ kế toán hạch toán chuyển quyết toán năm sau (<i>hoặc tăng chi chuyển nguồn</i>), hoặc BCTC, BCQT đã điều chỉnh theo kiến nghị của KTNN (<i>nếu có</i>)	
12	Kiến nghị báo cáo cấp có thẩm quyền thực hiện ghi thu - ghi chi hoặc kiến nghị cấp thẩm quyền thực hiện ghi thu - ghi chi theo quy định	Văn bản của Bộ, cơ quan trung ương, địa phương gửi Bộ Tài chính/Sở Tài chính để thực hiện ghi thu - ghi chi (<i>đối với kiến nghị báo cáo cấp có thẩm quyền thực hiện ghi thu - ghi chi</i>) hoặc Văn bản của cơ quan tài chính (<i>Bộ Tài chính/Sở Tài chính</i>): thông tri duyệt y dự toán, lệnh ghi thu ngân sách và lệnh chi tiền ...về khoản thực hiện ghi thu ghi chi và hồ sơ chứng từ hạch toán ghi thu - ghi chi (<i>đối với kiến nghị cấp thẩm quyền thực hiện ghi thu - ghi chi</i>)	
13	Kiến nghị UBND tỉnh, Bộ, cơ quan trung ương có phương án/Thực hiện xử lý số xe ô tô dôi dư; phương án xử lý đất đai, trụ sở, nhà cho thuê, liên doanh, liên kết sai quy định...	Các văn bản rà soát, đề xuất phương án xử lý xe ô tô, đất đai, tài sản... theo kiến nghị của KTNN gửi báo cáo các cơ quan có thẩm quyền (<i>đối với kiến nghị có phương án...</i>) hoặc Văn bản/Quyết định về xử lý, điều chuyển, sắp xếp xe ô tô dôi dư, đất đai, trụ sở theo kết luận của KTNN (<i>đối với kiến nghị thực hiện xử lý...</i>)	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm theo quy định của pháp luật về báo cáo đã thực hiện theo kiến nghị của KTNN.
14	Kiến nghị cơ quan chủ quản/cơ quan có thẩm quyền kiểm tra, rà soát, xử lý đối với các tổ chức/đơn vị, cá nhân chưa thực hiện, chấp hành chưa đúng quy định hiện hành hoặc kiến nghị đơn vị được kiểm toán báo cáo cấp có thẩm quyền về việc thực hiện một số nội dung theo kiến nghị của KTNN (<i>kiến nghị có nêu rõ số liệu</i>)	Văn bản báo cáo kết quả kiểm tra rà soát/văn bản báo cáo cấp có thẩm quyền kết quả kiểm tra, rà soát, Văn bản/Quyết định xử lý và chứng từ thực hiện quyết định xử lý.	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm theo quy định của pháp luật về báo cáo đã thực hiện theo kiến nghị của KTNN.

III	Các kiến nghị liên quan đến công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành		
1	<i>Kiểm nghị chấn chỉnh, rút kinh nghiệm trong công tác quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công</i>		Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm theo quy định của pháp luật về báo cáo đã thực hiện theo kiến nghị của KTNN.
1.1	Đề nghị đơn vị quản lý cấp trên (<i>Bộ, địa phương, Tổng công ty/tập đoàn...</i>) chỉ đạo các đơn vị tổ chức thực hiện thanh tra, kiểm tra, rà soát, xác định, làm rõ nguyên nhân tồn tại cụ thể để xử lý theo quy định của pháp luật.	Văn bản chỉ đạo hoặc Kế hoạch thanh tra, kiểm tra, giám sát của đơn vị (<i>Bộ, địa phương, Tổng công ty/tập đoàn...</i>) về nội dung KTNN kiến nghị và trong văn bản báo cáo thực hiện kiến nghị (<i>Bộ, địa phương, Tổng công ty/tập đoàn...</i>) có báo cáo kết quả thực hiện, xử lý qua thanh tra, kiểm tra, giám sát về nội dung KTNN kiến nghị hoặc Văn bản thông báo kết luận, Báo cáo về việc thanh tra, kiểm tra, giám sát và các hồ sơ xử lý sau thanh tra, kiểm tra, giám sát	
1.2	Đề nghị đơn vị quản lý cấp trên (<i>Bộ, địa phương, Tổng công ty/tập đoàn...</i>) chỉ đạo các đơn vị thành viên/đơn vị trực thuộc thực hiện chấn chỉnh, khắc phục những hạn chế, tồn tại theo kiến nghị của KTNN	Văn bản của đơn vị quản lý cấp trên (<i>Bộ, địa phương, Tổng công ty/tập đoàn...</i>) chỉ đạo các đơn vị thành viên/đơn vị trực thuộc thực hiện các kết luận kiến nghị kiểm toán và trong văn bản báo cáo thực hiện kiến nghị (<i>Bộ, địa phương, Tổng công ty/tập đoàn...</i>) có báo cáo kết quả các đơn vị trực thuộc đã thực hiện chấn chỉnh, khắc phục những hạn chế, tồn tại theo kiến nghị của KTNN hoặc các báo cáo của các đơn vị trực thuộc đã thực hiện chấn chỉnh khắc phục những hạn chế, tồn tại theo kiến nghị của KTNN	

1.3	<p>Đề nghị các đơn vị được kiểm toán chấn chỉnh, khắc phục những hạn chế, tồn tại đã nêu tại kiến nghị của KTNN như: Thực hiện rà soát/làm việc/phối hợp với đơn vị, tổ chức/cá nhân liên quan để xử lý, khắc phục tồn tại theo kiến nghị của KTNN hoặc báo cáo cơ quan có thẩm quyền để xin ý kiến xử lý theo quy định của pháp luật; Chấn chỉnh, rút kinh nghiệm nội dung còn tồn tại (<i>nêu rõ tên đơn vị gắn với sai sót cụ thể</i>)</p>	<p>Báo cáo kết quả rà soát, xử lý, khắc phục của đơn vị, Biên bản làm việc với đơn vị, tổ chức/cá nhân liên quan, Công văn phối hợp...; Văn bản xin ý kiến xử lý của đơn vị gửi cấp có thẩm quyền (<i>nếu kiến nghị yêu cầu</i>); Biên bản họp kiểm điểm rút kinh nghiệm (<i>nếu có</i>) hoặc trích nội dung biên bản hoặc thông báo cuộc họp kiểm điểm rút kinh nghiệm hoặc Kết quả cuộc họp, phương hướng đề xuất khắc phục, rút kinh nghiệm (<i>nếu không khắc phục được</i>).</p>	
2	<p><i>Kiến nghị về hoàn thiện cơ chế, chính sách</i></p>		
2.1	<p>Nghiên cứu, sửa đổi bổ sung văn bản</p>	<p>- Văn bản của đơn vị chủ trì hoặc có thẩm quyền ban hành văn bản, hoặc văn bản của đơn vị được kiểm toán thể hiện sự phối hợp, đề xuất tham mưu với cơ quan có thẩm quyền về nội dung sửa đổi, bổ sung, ban hành văn bản mới theo kiến nghị kiểm toán của KTNN. - Văn bản được sửa đổi, bổ sung, ban hành mới (<i>trong đó, có nội dung kiến nghị sửa đổi của KTNN</i>). Trường hợp văn bản được công khai và có trên hệ thống Internet thì cung cấp bảng kê thông tin số hiệu, trích yếu văn bản sửa đổi, bổ sung, ban hành mới.</p>	<p>Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về việc báo cáo hoặc sửa đổi, bổ sung, hủy bỏ, chấm dứt, thay thế văn bản hoặc một số nội dung theo kiến nghị của KTNN.</p>
2.2	<p>Hủy bỏ văn bản/một số nội dung trong văn bản, chấm dứt văn bản hoặc thay thế</p>	<p>- Văn bản của đơn vị chủ trì hoặc có thẩm quyền ban hành văn bản hoặc văn bản của đơn vị được kiểm toán thể hiện sự phối hợp, đề xuất tham mưu với cơ quan có thẩm quyền về việc thực hiện thu hồi, hủy bỏ</p>	

		<p>văn bản theo kiến nghị kiểm toán của KTNN.</p> <p>- Văn bản, quyết định hủy bỏ/hủy bỏ một phần, thay thế, thu hồi các văn bản theo kiến nghị của KTNN.</p> <p>Trong trường hợp văn bản được công khai và có trên hệ thống Internet thì cung cấp bảng kê thông tin số hiệu, trích yếu văn bản sửa đổi, bổ sung.</p>	
3	<i>Kiến nghị kiểm điểm trách nhiệm tập thể, cá nhân và xem xét xử lý theo quy định</i>		<p>Việc xem xét mức độ xử lý trách nhiệm của tập thể, cá nhân có liên quan thuộc thẩm quyền theo quy định của Đảng và pháp luật nhà nước (<i>hội đồng kỷ luật công chức, viên chức, ủy ban kiểm tra, Thủ trưởng đơn vị được kiểm toán, cấp trên của đơn vị được kiểm toán...</i>). Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm theo quy định của pháp luật về kết quả thực hiện kiểm điểm, xử lý trách nhiệm.</p>
3.1	Kiến nghị kiểm điểm rút kinh nghiệm	<p>Biên bản họp kiểm điểm tập thể cá nhân theo kiến nghị của KTNN (<i>nếu có</i>); hoặc các văn bản, thông báo có nội dung kết quả cuộc họp của cấp có thẩm quyền hoặc bản trích biên bản, thông báo nội dung cuộc họp của cấp có thẩm quyền đã thực hiện chỉ đạo, chấn chỉnh, kiểm điểm rút kinh nghiệm và văn bản/quyết định của cấp có thẩm quyền về hình thức kỷ luật (<i>nếu có</i>).</p>	

3.2	Xác định trách nhiệm, kiểm điểm đối với tập thể, cá nhân	<p>- Đối với đơn vị được kiểm toán: Biên bản họp kiểm điểm tập thể, cá nhân của đơn vị được kiểm toán (<i>nếu có</i>); hoặc các văn bản, thông báo có nội dung kết quả cuộc họp của cấp có thẩm quyền hoặc bản trích nội dung cuộc họp của cấp có thẩm quyền đã thực hiện xác định và kiểm điểm tập thể, cá nhân liên quan đến các tồn tại, hạn chế theo kiến nghị của KTNN và Văn bản/Quyết định của cấp có thẩm quyền về hình thức kỷ luật (<i>nếu có</i>).</p> <p>- Đối với các nội dung thuộc trách nhiệm của đơn vị quản lý cấp trên: Báo cáo hoặc thông báo kết quả kiểm điểm; hoặc trích biên bản cuộc họp về nội dung kết luận kiểm điểm; Báo cáo kết quả kiểm điểm tập thể, cá nhân hoặc trích báo cáo, thông báo có nội dung kiểm điểm trách nhiệm theo đúng nội dung kiến nghị kiểm toán đối với đơn vị quản lý cấp trên.</p>	
4	<i>Kiến nghị đối với Bộ, Cơ quan trung ương, Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố, Hội đồng nhân dân tỉnh, thành phố, Thủ tướng Chính phủ, Chính phủ, Quốc hội về chỉ đạo hoặc phối hợp, thực hiện theo nội dung kiến nghị của KTNN</i>	Văn bản chỉ đạo thực hiện của cấp có thẩm quyền theo kiến nghị kiểm toán hoặc văn bản chỉ đạo hoặc phối hợp kiểm tra, rà soát theo nội dung kiến nghị kiểm toán để xử lý hoặc thực hiện theo quy định hoặc báo cáo về kết quả thực hiện kiến nghị của KTNN hoặc kết quả kiểm tra, rà soát về kiến nghị của KTNN	
IV	Đối với các kiến nghị kiểm toán phải điều chỉnh hoặc khiếu nại, kiến nghị hoặc khởi kiện (đã ban hành văn bản trả lời /hoặc quyết định giải quyết)	Bằng chứng thực hiện kiến nghị kiểm toán được thực hiện theo hướng dẫn và phù hợp với các văn bản, tài liệu của KTNN liên quan đến nội dung kiến nghị kiểm toán phải điều chỉnh hoặc khiếu nại, kiến nghị, khởi kiện (<i>nếu có</i>).	

Phụ lục II**PHỤ LỤC THAM KHẢO BẰNG CHỨNG THỰC HIỆN
KIẾN NGHỊ KIỂM TOÁN TRONG MỘT SỐ LĨNH VỰC**

(Ban hành kèm theo Quyết định số 420/QĐ-KTNN ngày 15 tháng 2 năm 2024
của Tổng Kiểm toán nhà nước)

TT	Các kiến nghị	Bằng chứng thực hiện kiến nghị	Ghi chú
A	Lĩnh vực ngân sách Bộ, cơ quan trung ương		
I	Kiến nghị khác về số liệu		
	Chi thường xuyên và chi đầu tư		
	Kiến nghị Bộ Quốc phòng, Bộ Công An chỉ đạo các đơn vị nộp về Bộ Quốc phòng, Bộ Công an để nộp ngân sách nhà nước	Chứng từ nộp tiền của Bộ Quốc phòng, Bộ Công an thực hiện theo kiến nghị của KTNN	Thu thập bằng chứng thực hiện kiến nghị khi kiểm tra việc thực hiện kết luận, kiến nghị tại Bộ Quốc phòng, Bộ Công an
II	Các kiến nghị liên quan đến công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành		
1	Kiểm tra, rà soát tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ, Chính phủ cho ý kiến: Về hoàn thuế giá trị gia tăng đối với dự án đầu tư; phê duyệt việc sử dụng xe ô tô chuyên dùng;...	<ul style="list-style-type: none">- Báo cáo của đơn vị về thực hiện kiến nghị của KTNN;- Các văn bản chỉ đạo của đơn vị về việc kiểm tra, rà soát tổng hợp các nội dung kiến nghị kiểm toán;- Báo cáo kết quả thực hiện kiểm tra, giám sát;- Văn bản tổng hợp kết quả báo cáo cấp có thẩm quyền hoặc báo cáo Thủ tướng Chính phủ, Chính phủ cho ý kiến;- Văn bản thông báo ý kiến của Thủ tướng Chính phủ, Chính phủ về nội dung KTNN kiến nghị (nếu có).	

2	Thực hiện phối hợp với các Bộ, cơ quan trung ương có liên quan rà soát, tham mưu báo cáo Chính phủ sửa đổi hoặc trình cơ quan có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung văn bản đối với các nội dung còn bất cập	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo của đơn vị về thực hiện kiến nghị của KTNN; - Văn bản gửi các bộ, cơ quan trung ương có liên quan đến các nội dung kiến nghị sửa đổi, bổ sung và các văn bản trả lời; - Văn bản báo cáo Thủ tướng Chính phủ, Chính phủ về việc sửa đổi bổ sung; - Văn bản thông báo ý kiến của Thủ tướng Chính phủ, Chính phủ (<i>nếu có</i>); - Văn bản sửa đổi, bổ sung được cấp có thẩm quyền ban hành. 	
B	Lĩnh vực Ngân sách địa phương		
I	Kiến nghị khác về số liệu		
1	Đối chiếu thuế: Kê khai, quyết toán thuế GTGT, thuế TNDN, thuế tài nguyên, phí bảo vệ môi trường... theo đúng quy định	Tờ khai quyết toán thuế bổ sung hoặc xác nhận của cơ quan Thuế về việc đơn vị đã kê khai thuế điều chỉnh và điều chỉnh BCTC	
2	Hoàn trả nguồn tăng thu do sử dụng sai quy định	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị của KTNN; - Quyết định bố trí hoàn trả nguồn của cấp có thẩm quyền hoặc văn bản, tài liệu chứng minh hoàn trả nguồn tăng thu. 	
3	Chuyển nguồn các khoản kinh phí không đủ điều kiện chuyển nguồn	Trường hợp HĐND tỉnh chưa phê chuẩn quyết toán hoặc đã phê chuẩn quyết toán nhưng đang trong quá trình tổng hợp quyết toán NSNN: Quyết định chuyển nguồn (<i>đã điều chỉnh</i>)/ Báo cáo quyết toán điều chỉnh (<i>so với BCQT tại thời điểm kiểm toán</i>);	

4	Tăng kết dư ngân sách	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị của KTNN; - Nghị quyết HĐND phê chuẩn quyết toán sau điều chỉnh; - BCQT sau điều chỉnh 	
5	Thu hồi tạm ứng quá thời hạn	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị trong đó nêu các biện pháp và kết quả xử lý; - Chứng từ nộp trả kinh phí thu hồi tạm ứng (<i>Trường hợp chưa quá hạn phải nộp NSNN theo quy định hiện hành từng thời kỳ thì chứng từ là chứng từ nộp vào tài khoản của chủ đầu tư; Trường hợp quá hạn phải nộp NSNN thì chứng từ là chứng từ nộp tiền vào NSNN của chủ đầu tư</i>); - Bảng kê chứng từ nộp trả kinh phí thu hồi tạm ứng có xác nhận của KBNN đối với trường hợp có nhiều khoản tạm ứng quá hạn phải thu hồi. 	
6	Các đơn vị có liên quan xử lý theo quy định của pháp luật đối với một số diện tích đất công do các xã, thị trấn quản lý	Báo cáo của đơn vị về việc đã kiểm tra, xử lý đối với diện tích đất công do xã, thị trấn quản lý (<i>dẫn chiếu các tài liệu đã xử lý như kết quả kiểm tra, xử lý</i>).	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả kiểm tra, kết quả xử lý theo quy định (<i>KTNN không thực hiện kiểm tra lại</i>)

II	Các kiến nghị liên quan đến công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành		
1	Kiến nghị các cơ quan có liên quan		
	Các kiến nghị chấn chỉnh công tác quản lý sử dụng tài chính công, tài sản công (<i>liên quan đến từng nội dung, đối tượng cụ thể</i>)		
1.1	Kiến nghị đối với Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh	Báo cáo kết quả thực hiện của đơn vị đối với từng nội dung, đối với các kiến nghị đã thực hiện bổ sung dẫn chiếu, văn bản, hồ sơ thực hiện	
(1)	Thực hiện rà soát, đánh giá hiệu quả hoạt động của các quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách nhà nước	- Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị của UBND tỉnh; - Báo cáo kết quả rà soát, đánh giá các quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách; - Báo cáo Bộ Tài chính, cơ quan chức năng liên quan của UBND tỉnh có liên quan đến nội dung KTNN kiến nghị.	
(2)	Chỉ đạo các cơ quan có liên quan rà soát các trường hợp thuê đất nhưng chưa có hợp đồng hoặc chưa điều chỉnh giá để quản lý theo đúng quy định của Luật đất đai	- Văn bản chỉ đạo của UBND tỉnh; - Báo cáo kết quả rà soát của các cơ quan liên quan có liên quan đến nội dung KTNN kiến nghị; - Hợp đồng thuê đất hoặc Hợp đồng thuê đất điều chỉnh liên quan đến kiến nghị KTNN.	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả rà soát
(3)	Chỉ đạo Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Tài chính và Cục Thuế rút kinh nghiệm, chấn chỉnh trong việc thống nhất giá cho thuê đất có mặt nước chuyên dùng	- Văn bản chỉ đạo của UBND tỉnh; - Báo cáo UBND tỉnh hoặc tài liệu liên quan đến việc phối hợp xác định tính toán tiền thuê mặt nước của các cơ quan ...	

1.2	Kiến nghị đối với Sở Kế hoạch và Đầu tư		
	Làm rõ trách nhiệm trong việc báo cáo, tổng hợp nợ XDCB thuộc phạm vi ngân sách cấp tỉnh không đúng thực tế	<ul style="list-style-type: none"> - Văn bản chỉ đạo của cấp có thẩm quyền; - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị của đơn vị (<i>dẫn chiếu kết quả số liệu nợ đọng thực tế</i>). 	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả rà soát
1.3	Kiến nghị đối với Sở Tài chính		
(1)	Theo dõi, rà soát và đôn đốc đối với các tổ chức được giao đất còn nợ tiền bảo vệ và phát triển đất trồng lúa nộp ngân sách theo quy định của pháp luật	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị của đơn vị (<i>dẫn chiếu các nội dung thực hiện</i>); - Công văn rà soát, bảng biểu theo dõi và công văn đôn đốc tổ chức nộp NSNN; - Giấy nộp tiền vào NSNN (<i>nếu có</i>). ... 	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả rà soát và kết quả xử lý
(2)	Có biện pháp đôn đốc, xử lý dứt điểm số dư cuối năm tài khoản tạm giữ do Sở Tài chính quản lý theo quy định	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị của đơn vị (<i>dẫn chiếu các nội dung thực hiện</i>); - Công văn đôn đốc, kết quả rà soát số dư và biện pháp xử lý của Sở Tài chính đối với các đơn vị có số dư tài khoản tạm thu, tạm giữ chưa xử lý theo quy định. ... 	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả rà soát và kết quả xử lý

1.4	Kiến nghị đối với Cục Thuế		
	Kiến nghị trong công tác quản lý (<i>trách nhiệm thực hiện</i>)		
(1)	Phối hợp với Sở Tài nguyên và môi trường thực hiện xác định tiền thuê đất theo đơn giá thời kỳ ổn định mới	Báo cáo kết quả thực hiện của đơn vị (<i>dẫn chiếu Công văn (đi/đến) trao đổi nội dung liên quan đến việc phối hợp xác định tiền thuê đất; kết quả xác định tiền thuê đất</i>) ...	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả xác định giá đất. KTNN không xác định lại
(2)	Kiến nghị rà soát, tổng hợp các đơn vị hiện đang quản lý, sử dụng đất nhưng chưa có hồ sơ thuê đất để báo cáo UBND tỉnh... chỉ đạo các cơ quan có liên quan yêu cầu các đơn vị thực hiện các thủ tục, hồ sơ thuê đất làm cơ sở xác định nghĩa vụ nộp NSNN theo quy định.	- Văn bản chỉ đạo; - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị trong đó báo cáo kết quả rà soát, tổng hợp; - Văn bản các đơn vị liên quan đến thực hiện kiến nghị kiểm toán báo cáo UBND tỉnh; - Quyết định thuê đất của UBND tỉnh, hợp đồng thuê đất của Sở Tài nguyên và Môi trường, thông báo nộp tiền thuê đất của cơ quan thuế. ...	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả tổng hợp rà soát
(3)	Thực hiện thanh tra, kiểm tra thuế đối với...	- Kế hoạch thanh tra, kiểm tra thuế hoặc Quyết định thanh tra, kiểm tra thuế; - Kết quả thanh tra, kiểm tra thuế, ...	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả thanh tra

(4)	Thực hiện xử phạt theo quy định đối với các doanh nghiệp vi phạm trong việc kê khai, quyết toán thuế dẫn đến xác định thiếu số thuế phải nộp NSNN qua phát hiện của KTNN	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị; - Các quyết định xử phạt. ... 	
(5)	Chủ trì phối hợp với các cơ quan quản lý chuyên ngành thực hiện các nội dung theo kiến nghị của KTNN như vấn đề: ưu đãi thuế...	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị; - Các văn bản thể hiện việc phối hợp với các cơ quan liên quan thực hiện nội dung kiến nghị. ... 	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả thực hiện. KTNN không thực hiện kiểm tra lại kết quả thực hiện
1.5	<i>Kiến nghị đối với Kho bạc Nhà nước</i>		
	(1) Tiếp tục đôn đốc các chủ đầu tư, Ban QLDA thực hiện nghiêm túc việc thu hồi tạm ứng theo quy định và theo quy định của hợp đồng; (2) Khi thanh toán vốn đầu tư của dự án, căn cứ các kiến nghị của KTNN để kiểm soát chi và theo dõi, tổng hợp tình hình thực hiện kiến nghị kiểm toán...	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện của KBNN; - Các công văn đôn đốc thu hồi tạm ứng, kết quả thu hồi (<i>so với số kiến nghị của KTNN</i>); ... 	
1.6	<i>Kiến nghị đối với Sở Tài nguyên và Môi trường</i>		
	Thực hiện kiểm tra giám sát việc quản lý đất đai, hoặc các nội dung liên quan đến công tác quản lý giám sát của Sở Tài nguyên và Môi trường các tỉnh, thành phố	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị; - Kế hoạch, kết quả kiểm tra giám sát... ... 	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả kiểm tra giám sát

C	Lĩnh vực đầu tư - dự án		
I	Kiến nghị khác về số liệu		
1.1	Công tác chuẩn bị đầu tư, khảo sát thiết kế, dự toán		
(1)	Báo cáo cấp có thẩm quyền cho ý kiến về một số nội dung chưa có quy định cụ thể áp dụng (<i>như thiết kế theo công nghệ mới, công nghệ thi công chưa có định mức/định mức ban hành chưa phù hợp...</i>); điều chỉnh thiết kế cơ sở, tổng mức đầu tư (TMĐT) của dự án theo quy định làm căn cứ triển khai thực hiện và quản lý chi phí đầu tư xây dựng công trình	Báo cáo của đơn vị, ý kiến bằng văn bản của cấp có thẩm quyền về các nội dung đơn vị xin ý kiến; quyết định phê duyệt thiết kế cơ sở, TMĐT điều chỉnh theo ý kiến chấp thuận của cấp có thẩm quyền	
(2)	Kiến nghị thực hiện điều chỉnh thiết kế, biện pháp thi công, dự toán còn tồn tại, sai sót theo kết quả kiểm toán phát hiện (<i>như thiết kế chưa phù hợp tiêu chuẩn, quy chuẩn áp dụng, biện pháp thi công lập chưa phù hợp với điều kiện địa chất, địa hình, sai sót tính toán khối lượng, áp dụng sai đơn giá, sai định mức...</i>)	Quyết định phê duyệt điều chỉnh thiết kế, biện pháp thi công - dự toán (<i>chi tiết theo nguyên nhân sai sót nêu tại BCKT</i>)	
(3)	Kiến nghị lập dự toán một số hạng mục công trình tự thực hiện, hạng mục phát sinh, hạng mục thay đổi so với hồ sơ mời thầu và hợp đồng ký kết làm căn cứ nghiệm thu, thanh toán (<i>như cự ly vận chuyển vật liệu, cự ly đổ thải, chủng loại máy móc thiết bị thi công...</i>)...	Quyết định phê duyệt dự toán đối với các hạng mục tự thực hiện, hạng mục phát sinh, hạng mục thay đổi so với hồ sơ mời thầu và hợp đồng ký kết...	

1.2	Công tác quản lý chất lượng, tiến độ thi công công trình		
(1)	Kiến nghị công tác quản lý chất lượng công trình còn tồn tại (<i>thiếu biên bản nghiệm thu công việc, hạng mục công trình, thiếu kết quả thí nghiệm; vật liệu, thiết bị sử dụng chưa đúng cam kết theo các điều khoản hợp đồng ký kết, thiếu biên bản xác định vị trí mở vật liệu và vị trí đổ thải...</i>)	Báo cáo kết quả kiểm tra, khắc phục các tồn tại trong công tác quản lý chất lượng theo các nội dung kiến nghị kiểm toán, việc xử lý tài chính liên quan đến việc khắc phục các tồn tại trong công tác quản lý chất lượng công trình theo kiến nghị kiểm toán (<i>nếu có</i>)... Kèm theo: Biên bản nghiệm thu, kết quả thí nghiệm; biên bản khác... (<i>theo chi tiết nguyên nhân chênh lệch nêu tại BCKT (nếu có)</i>).	Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về tính đúng đắn, trung thực, đủ điều kiện nghiệm thu theo quy định đối với biên bản, kết quả thí nghiệm... được bổ sung
(2)	Kiến nghị khắc phục các tồn tại qua kết quả kiểm tra hiện trường nêu tại BCKT (<i>chất lượng thi công chưa đảm bảo theo yêu cầu kỹ thuật của dự án, vật liệu sử dụng không đúng với hồ sơ nghiệm thu và điều kiện hợp đồng, thi công chưa phù hợp với thiết kế...</i>)...	Biên bản kiểm tra, kết quả kiểm tra, khắc phục các tồn tại theo kết quả kiểm tra hiện trường đã nêu trong BCKT; việc xử lý tài chính liên quan đến kết quả khắc phục tồn tại theo kiến nghị kiểm toán trong công tác quản lý chất lượng công trình (<i>nếu có</i>)...	
(3)	Kiến nghị xác định nguyên nhân chậm tiến độ và xử lý theo quy định của hợp đồng	Biên bản xác nhận nguyên nhân chậm tiến độ, phụ lục hợp đồng gia hạn tiến độ (<i>nếu có</i>), xử phạt vi phạm hợp đồng theo điều kiện của hợp đồng do nguyên nhân chủ quan (<i>nếu có</i>)	
1.3	Công tác nghiệm thu, thanh toán, quản lý sử dụng vốn đầu tư		
(1)	Kiến nghị về hồ sơ nghiệm thu, thanh toán chưa đầy đủ quy định (<i>thiếu căn cứ xác định khối lượng nghiệm thu, thiếu nghiệm thu đối với các khoản mục trọn gói...</i>)...	- Báo cáo thực hiện kiến nghị của đơn vị (<i>nếu có</i>); - Hồ sơ/Biên bản nghiệm thu, bảng tính toán xác định giá trị, khối lượng thi công có xác nhận của các bên có liên quan theo quy định của hợp đồng ký kết liên quan đến các kiến nghị kiểm toán...	

(2)	Thực hiện xác định giá trị vật tư thu hồi tại các dự án; chưa xác định trách nhiệm trong việc xử lý khối lượng đã thi công nhưng điều chỉnh thiết kế không sử dụng được...; xác định phạm vi chồng lấn khối lượng giữa các gói thầu thi công...	Biên bản xác định khối lượng/chủng loại/giá trị còn lại vật tư thu hồi; kết quả/quyết định phê duyệt dự toán liên quan đến các khối lượng đã thi công nhưng điều chỉnh thiết kế không sử dụng được...; kết quả kiểm tra, rà soát phạm vi chồng lấn phạm vi thi công, kết quả rà soát xử lý tài chính/hợp đồng liên quan đến phạm vi chồng lấn khối lượng thi công...	
(3)	Rà soát các quy định về nghiệm thu thanh toán do chưa phù hợp với các quy định về quản lý chi phí đầu tư đã được các bên ký kết trong hợp đồng (<i>tỷ lệ tiết kiệm, thuê văn phòng, cập nhật đơn giá theo thực tế thi công...</i>)...	Biên bản thương thảo đàm phán hợp đồng, phụ lục hợp đồng điều chỉnh (<i>trường hợp thương thảo thành công</i>) liên quan đến kiến nghị kiểm toán (<i>điều chỉnh giảm giá trị hợp đồng tương ứng với tỷ lệ tiết kiệm; hóa đơn, chứng từ chứng minh thanh toán các chi phí; hồ sơ tính toán xác định đơn giá...</i>)...	
(4)	Thương thảo với nhà thầu thi công điều chỉnh giảm giá trị trúng thầu, giảm giá trị hợp đồng liên quan đến sai sót trong công tác thiết kế, dự toán làm tăng giá trị gói thầu/giá trúng thầu theo kết quả kiểm toán phát hiện (<i>các hạng mục/gói thầu áp dụng theo đơn giá cố định, sai sót đơn giá/khối lượng chi tiết trong đơn giá tổng hợp đối với gói thầu áp dụng theo đơn giá điều chỉnh, hợp đồng trọn gói</i>)	Biên bản thương thảo điều chỉnh giảm giá trị trúng thầu, giảm giá trị hợp đồng; phụ lục hợp đồng điều chỉnh (<i>trong trường hợp thương thảo thành công</i>)	
(5)	Kiến nghị thương thảo với nhà thầu thống nhất phương pháp xác định khối lượng nghiệm thu, thanh toán; việc xác định tỷ giá thanh toán, nguồn chỉ số trong tính bù điều chỉnh giá... do chưa thực hiện đúng điều khoản hợp đồng ký kết (<i>chủ yếu xảy ra đối với các dự án ODA</i>)...	Biên bản thương thảo hợp đồng, Phụ lục bổ sung hợp đồng (<i>trường hợp thương thảo thành công</i>) liên quan đến các nội dung kiến nghị; văn bản báo cáo của Chủ đầu tư, văn bản trả lời của các cơ quan xin ý kiến đối với nội dung kiến nghị liên quan đến các tồn tại theo kiến nghị kiểm toán (<i>đối với các nội dung phải xin ý kiến trước khi đơn vị thực hiện kiến nghị</i>)	

(6)	Giảm giá trị dự toán hoặc điều chỉnh giảm giá trị khi quyết toán công trình (<i>chi phí kiểm toán, chi phí thẩm tra phê duyệt quyết toán do dự án đã được KTNN thực hiện kiểm toán; chi phí quản lý dự án do công trình đang thi công và có điều chỉnh trong quá trình thực hiện...</i>)	Quyết định phê duyệt điều chỉnh dự toán, quyết định phê duyệt quyết toán liên quan đến các kiến nghị kiểm toán	
(7)	Xử lý các tồn tại về công tác tài chính, kế toán khi quyết toán công trình (<i>như: chênh lệch tỷ giá, chi phí lãi vay theo quy định; chi phí thuế nhà thầu gói thầu EPC...</i>)	Báo cáo kết quả thực hiện của đơn vị kèm theo các tài liệu chứng minh theo từng nội dung kiến nghị kiểm toán	
(8)	Điều chỉnh giảm chi phí đầu tư dự án do vật tư, thiết bị đã điều chuyển sang dự án khác, chi vượt định mức chi phí quản lý dự án theo quy định...	Báo cáo vốn đầu tư thực hiện/Quyết định phê duyệt quyết toán hoàn thành/Quyết định phê duyệt điều chỉnh giảm chi phí đầu tư liên quan đến kiến nghị kiểm toán	
(9)	Bộ ngành có liên quan rà soát, tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ việc bố trí vốn, giao kế hoạch vốn, sử dụng vốn chưa đúng mục đích, tỷ lệ giải ngân vốn đầu tư công chưa đạt được theo kế hoạch...	Kết quả rà soát, tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ của các Bộ ngành về các vấn đề có liên quan (<i>việc bố trí vốn, giao kế hoạch vốn, sử dụng vốn chưa đúng mục đích, tỷ lệ giải ngân vốn đầu tư công chưa đạt được theo kế hoạch...</i>)...	
(10)	Kiến nghị xử lý số dư tạm ứng lớn chưa có khối lượng nghiệm thu để thu hồi, thiếu bảo lãnh tạm ứng; bố trí hoàn trả nguồn vốn đầu tư tại các dự án sử dụng sai nguồn vốn đầu tư; chưa xác định được đơn vị có trách nhiệm chi trả một số hạng mục công trình đang tạm sử dụng nguồn vốn của dự án để thanh toán (<i>như chi phí di dời đường điện...</i>)...	Số tiền tạm ứng thu hồi/giá trị tạm ứng khấu trừ theo quy định hợp đồng tương ứng với số liệu kiến nghị, giấy bảo lãnh tiền tạm ứng theo quy định của hợp đồng; quyết định hoàn trả nguồn vốn của cấp có thẩm quyền, giấy nộp trả kinh phí (<i>nếu có</i>); quyết định phê duyệt phương án sử dụng nguồn vốn thanh toán cho một số hạng mục công trình tạm sử dụng nguồn vốn của dự án...	

(11)	Không quyết toán kinh phí vào chương trình/dự án do chi sai nội dung, chi sai đối tượng, sử dụng vốn sai mục đích...	Báo cáo quyết toán hàng năm của đơn vị/Báo cáo quyết toán dự án hoàn thành (<i>nếu dự án đã lập báo cáo quyết toán</i>); hoặc tài liệu chứng minh các nội dung chi sai đã được bố trí nguồn vốn khác để thực hiện hoặc thu hồi về ngân sách	
(12)	Kiểm tra, tính toán xác định lại phương án tài chính của dự án liên quan đến các sai sót, tồn tại theo kết quả kiểm toán phát hiện làm căn cứ thương thảo ký kết phụ lục điều chỉnh, bổ sung hợp đồng các dự án PPP	Phương án tài chính điều chỉnh được phê duyệt; kết quả thương thảo, phụ lục hợp đồng PPP điều chỉnh bổ sung	
II	Các kiến nghị liên quan đến công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành		
1	Chấn chỉnh, rút kinh nghiệm		
1.1	Công tác chuẩn bị đầu tư, khảo sát thiết kế, dự toán		
(1)	Kiến nghị kiểm tra, rà soát một số hạng mục tạm tính chưa đủ cơ sở trong xác định TMĐT, dự toán	Quyết định phê duyệt của cấp có thẩm quyền hoặc kết quả rà soát điều chỉnh TMĐT, dự toán/kèm theo hồ sơ bổ sung xác định cơ sở tạm tính	
(2)	Kiến nghị đánh giá sự cần thiết đối với một số nội dung liên quan đến thiết kế, đào tạo chuyên gia công nghệ, kiểm tra nguồn gốc xuất xứ của thiết bị...	Hồ sơ/tài liệu đánh giá sự cần thiết đối với một số nội dung liên quan đến thiết kế, đào tạo chuyên gia công nghệ, kiểm tra nguồn gốc xuất xứ của thiết bị...	
(3)	Khẩn trương tổ chức xây dựng, điều chỉnh các định mức, hạng mục đang tạm tính, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt dự toán chính thức của các gói thầu để làm cơ sở nghiệm thu thanh toán theo quy định...	Quyết định phê duyệt định mức, dự toán chính thức...	

(4)	Kiến nghị lập, thẩm định, phê duyệt chỉ dẫn kỹ thuật (chưa có hoặc chưa phù hợp với tiêu chuẩn áp dụng) làm căn cứ triển khai thi công, nghiệm thu...	Quyết định phê duyệt chỉ dẫn kỹ thuật thi công...	
1.2	Công tác quản lý chất lượng, tiến độ thi công công trình		
(1)	Kiến nghị thực hiện đầy đủ quy định đối với các dự án bị chậm tiến độ (xác định nguyên nhân, gia hạn thời gian thực hiện hợp đồng, thương thảo điều chỉnh tiến độ hợp đồng, xử phạt vi phạm hợp đồng ...)	Văn bản xin gia hạn và văn bản chấp thuận của cấp có thẩm quyền; Biên bản họp thương thảo và phụ lục hợp đồng điều chỉnh tiến độ thi công; Văn bản xác định nguyên nhân kèm theo các hồ sơ, tài liệu làm căn cứ xác định nguyên nhân chậm tiến độ dự án...; hồ sơ xử phạt vi phạm hợp đồng (nếu xác định rõ nguyên nhân theo điều kiện hợp đồng)	
(2)	Phối hợp các đơn vị liên quan tháo gỡ khó khăn trong giải phóng mặt bằng, tập trung nhân lực, nguồn lực, chỉ đạo, điều hành các đơn vị tham gia đẩy nhanh tiến độ, hoàn thành gói thầu/dự án theo quy định	Văn bản đôn đốc, chỉ đạo, phối hợp thực hiện để đẩy nhanh tiến độ; văn bản chỉ đạo và kết quả thực hiện liên quan đến các vướng mắc trong công tác GPMB để đẩy nhanh tiến độ thực hiện dự án; tiến độ hoàn thành gói thầu so với tiến độ cam kết trong hợp đồng ký kết; tiến độ hoàn thành của dự án so với kế hoạch được phê duyệt	
(3)	Hoàn chỉnh hồ sơ quản lý chất lượng công trình chưa đầy đủ theo quy định	Kết quả thực hiện, hồ sơ quản lý chất lượng hoàn chỉnh theo kiến nghị kiểm toán, kèm theo các tài liệu chi tiết liên quan đến việc hoàn thiện hồ sơ quản lý chất lượng công trình chưa đầy đủ	

(4)	Chỉ đạo các đơn vị liên quan theo dõi các khuyết điểm liên quan đến chất lượng công trình	Hồ sơ kiểm tra, theo dõi, kết quả kiểm định (<i>nếu có</i>) đối với các hạng mục công trình có khuyết điểm liên quan đến chất lượng công trình	
1.3	<i>Công tác kế hoạch vốn, giao vốn</i>		
(1)	Chủ đầu tư phối hợp với cơ quan có liên quan để bố trí Kế hoạch vốn thanh toán cho khối lượng đã nghiệm thu hoàn thành để thanh toán cho phần giá trị nợ đọng XDDB	Văn bản đề nghị cấp vốn của chủ đầu tư; kế hoạch vốn được phê duyệt cho dự án	
(2)	Rà soát dự án không kịp thời hoàn thiện thủ tục đầu tư theo thời gian yêu cầu để báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét khi giao kế hoạch vốn giai đoạn tiếp theo	Văn bản rà soát, quyết định của cấp có thẩm quyền về việc giao vốn, bố trí vốn cho dự án (<i>nếu có</i>)	
(3)	Rà soát tình hình thực hiện của các dự án chưa được giao vốn hoặc chưa được giao đủ vốn, giao chưa đủ tổng mức đầu tư để báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định...	Kết quả rà soát, văn bản báo cáo cấp có thẩm quyền, quyết định giao vốn cho dự án (<i>nếu có</i>)	
(4)	Thu hồi vốn ứng trước dự toán ngân sách nhà nước năm sau đối với khoản chi đầu tư	Quyết định của cấp có thẩm quyền về việc giao vốn, chứng từ hoàn ứng (<i>nếu có</i>)	
1.4	<i>Công tác nghiệm thu thanh toán, quản lý sử dụng vốn đầu tư</i>		
(1)	Kiến nghị thực hiện đầy đủ quy định về xử lý số dư tạm ứng đối với các dự án dừng thi công do vướng giải phóng mặt bằng...	Kết quả rà soát số dư tạm ứng, số tạm ứng đã thu hồi có xác nhận của các bên có liên quan.../chứng từ thu hồi tạm ứng	

(2)	Kiến nghị tính toán xác định chi tiết đơn giá, xác định lại đơn giá hợp đồng (<i>đơn giá gốc, điều chỉnh giá hợp đồng...</i>); báo cáo cấp có thẩm quyền về một số chi phí trong cơ cấu TMĐT sử dụng nhưng chưa có ý kiến cấp có thẩm quyền (<i>như việc sử dụng chi phí dự phòng tại các dự án BOT...</i>)...	Kết quả rà soát xác định chi tiết đơn giá hợp đồng; quyết định phê duyệt đơn giá hợp đồng điều chỉnh (<i>chi tiết theo từng nội dung kiến nghị</i>); văn bản báo cáo và ý kiến chấp thuận của cấp có thẩm quyền (<i>về sử dụng chi phí dự phòng...</i>)...	
(3)	Xây dựng phương án xử lý, tận dụng vật liệu cũ nhằm đảm bảo tính kinh tế cho dự án; xác định chất lượng, khối lượng vật liệu tại công trình (<i>đất, đá...</i>) có thể tận dụng cho dự án để giảm chi phí đầu tư	Phương án xử lý, tận dụng vật liệu cũ được duyệt; kết quả thí nghiệm, hồ sơ xác định chất lượng vật liệu tận dụng cho dự án	
(4)	Làm việc và thương thảo với nhà thầu các nội dung chưa quy định rõ trong hợp đồng (<i>thời điểm điều chỉnh giá hợp đồng, xuất xứ cụ thể của các hàng hóa, thiết bị và phê duyệt trước khi đưa vào lắp đặt, sử dụng...</i>)	Biên bản thương thảo, làm rõ kèm theo phụ lục bổ sung hợp đồng (<i>nếu có</i>) đối với các nội dung chưa quy định rõ trong hợp đồng...	
(5)	Rà soát lại các điều khoản của Hợp đồng PPP đã ký kết liên quan đến các hạn chế, sai sót theo kết quả kiểm toán phát hiện	Kết quả kiểm tra, rà soát các tồn tại, hạn chế, biên bản thương thảo điều chỉnh hợp đồng dự án PPP liên quan đến kiến nghị kiểm toán (<i>nếu có</i>)	
(6)	Báo cáo cấp có thẩm quyền việc thực hiện nghĩa vụ tài chính đối với nhà nước theo quy định của pháp luật (<i>khối lượng đất, đá khai thác trong diện tích xây dựng để phục vụ cho dự án; thuế đất để khai thác đất đắp và điểm đổ thải...</i>)	Văn bản báo cáo của đơn vị được kiểm toán, ý kiến của cấp có thẩm quyền liên quan đến kiến nghị kiểm toán, phiếu nộp tiền vào ngân sách nhà nước (<i>nếu có</i>)	

(7)	Các đơn vị được kiểm toán kiểm tra, rà soát, đối chiếu, tổng hợp số liệu các nguồn vốn đã đầu tư cho Chương trình mục tiêu, đảm bảo tính chính xác, có căn cứ để đánh giá, tổng hợp cho Chương trình và làm cơ sở cho công tác tổng hợp quyết toán kinh phí của Chương trình	Kết quả kiểm tra, rà soát của các đơn vị có liên quan theo kiến nghị kiểm toán	
D	Lĩnh vực doanh nghiệp, tài chính ngân hàng		
I	Kiến nghị khác về số liệu		
1	- Chuyển lợi nhuận về Công ty mẹ để nộp về NSNN; - Nộp vào các quỹ của Nhà nước (<i>Quỹ hỗ trợ sắp xếp doanh nghiệp trước năm 2022, Quỹ khoa học công nghệ...</i>) và các cơ quan nhà nước (<i>Cục địa chất khoáng sản...</i>)	Chứng từ chứng minh việc nộp tiền của đơn vị (<i>giấy nộp tiền, ủy nhiệm chi, giấy nộp trả kinh phí, lệnh chuyển tiền,...</i>)	
2	Tăng/giảm quỹ (<i>BHXX, BHTN, BHYT</i>)	- BCTC hoặc Báo cáo quyết toán Quỹ điều chỉnh theo kiến nghị của KTNN (<i>Báo cáo tài chính năm được kiểm toán hoặc điều chỉnh vào Báo cáo tài chính năm sau</i>); - Danh mục các bút toán điều chỉnh sổ kế toán (<i>đơn vị báo cáo</i>); Trường hợp BCTC điều chỉnh của đơn vị bao gồm các nội dung điều chỉnh khác (<i>không phải theo kiến nghị của KTNN</i>) thì KTVNN cần kiểm tra sổ kế toán các tài khoản liên quan đến kết quả kiểm toán của KTNN; ...	
3	Chỉ đạo các Chi nhánh có liên quan thực hiện thu hồi nợ trước hạn đối với các khách hàng theo kiến nghị của KTNN (<i>nêu rõ số tiền cụ thể</i>)	- Văn bản chỉ đạo của đơn vị quản lý cấp trên; - Báo cáo kết quả thực hiện thu hồi của các đơn vị gửi đơn vị quản lý cấp trên; ...	

II	Các kiến nghị liên quan đến công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành		
1	Các kiến nghị về chấn chỉnh, rút kinh nghiệm		
1.1	<p>Đề nghị đơn vị quản lý cấp trên hoặc người đại diện vốn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chỉ đạo các đơn vị trực thuộc rà soát hoặc (<i>tiếp tục</i>) báo cáo/làm việc/phối hợp với đơn vị, tổ chức/cá nhân (<i>nêu rõ tên các đơn vị</i>) để xử lý, khắc phục tồn tại cụ thể nêu tại BCKT. - Chỉ đạo chi nhánh và các bộ phận có liên quan khẩn trương hoàn thiện hồ sơ dự án, hồ sơ quyết toán dự án hoàn thành theo kiến nghị của KTNN - Chỉ đạo các chi nhánh rà soát, kiểm tra, quản lý chặt chẽ, yêu cầu khách hàng bổ sung, tăng cường các biện pháp kiểm tra, giám sát chặt chẽ tình hình tài chính, đánh giá khả năng trả nợ và hoạt động kinh doanh của khách hàng vay vốn. - Chỉ đạo các đơn vị/chi nhánh chấn chỉnh, rút kinh nghiệm nội dung còn tồn tại đối với công tác quản lý, sử dụng tài sản công; công tác kiểm tra trước, trong và sau khi cho vay; công tác phê duyệt thẩm định cấp tín dụng; chỉ đạo và tăng cường công tác kiểm tra, giám sát chặt chẽ dòng tiền đối với các trường hợp khách hàng có nợ quá hạn, có khó khăn về tài chính, nhóm khách hàng liên quan, đặc biệt là các khách hàng mà KTNN lưu ý cảnh báo rủi ro để có ứng xử tín dụng phù 	<ul style="list-style-type: none"> - Văn bản chỉ đạo của đơn vị quản lý cấp trên (<i>Tổng công ty/tập đoàn, cơ quan quản lý cấp trên của đơn vị được kiểm toán</i>) đối với những hạn chế, tồn tại được KTNN kiến nghị tại mục này; - Báo cáo tình hình, kết quả thực hiện ý kiến chỉ đạo của các đơn vị gửi đơn vị quản lý cấp trên; - Báo cáo kết quả thực hiện sau kiểm tra, rà soát gửi KTNN (<i>trường hợp trong kiến nghị yêu cầu</i>). 	

	hợp; thực hiện kiểm tra sử dụng vốn đầy đủ để đảm bảo đánh giá đúng thực trạng của khách hàng, tình hình sử dụng vốn, khả năng thu hồi vốn; kịp thời phát hiện các biến động bất thường và đưa ra các biện pháp đảm bảo an toàn vốn; thực hiện các biện pháp cần thiết yêu cầu khách hàng thực hiện đầy đủ các cam kết theo hợp đồng tín dụng.		
1.2	Đề nghị đơn vị quản lý cấp trên kiểm tra, giám sát đơn vị cấp dưới	Báo cáo kiểm tra, giám sát	
1.3	Đề nghị các đơn vị được kiểm toán chấn chỉnh, khắc phục những hạn chế, tồn tại đã nêu tại BCKT, trong đó tập trung những nội dung chủ yếu:		
	- Chấn chỉnh tồn tại trong công tác hạch toán; Thực hiện điều chỉnh số liệu liên quan; Thực hiện điều chỉnh phân loại nợ và trích lập dự phòng của các khách hàng theo kết quả KTNN đã xác định trong Báo cáo kiểm toán; đảm bảo tính nhất quán trong công tác trích lập dự phòng; ...	- Văn bản chỉ đạo về việc khắc phục, chấn chỉnh các tồn tại theo kết luận, kiến nghị của KTNN; - BCTC điều chỉnh theo kiến nghị của KTNN.	
	- Chấn chỉnh, phân tích làm rõ nguyên nhân khách quan và chủ quan liên quan đến tồn tại cụ thể đã nêu tại BCKT như: các tồn tại trong công tác xử lý và thu hồi nợ xấu, công tác miễn giảm lãi tại các Chi nhánh; công tác quản lý mua sắm vật tư, hàng hóa, tài sản, thuê ngoài cung cấp	- Biên bản họp của đơn vị về việc phân tích làm rõ nguyên nhân khách quan và chủ quan, hướng xử lý liên quan đến tồn tại cụ thể đã nêu tại BCKT; - Văn bản chỉ đạo về việc khắc phục, chấn chỉnh các tồn tại theo kết luận, kiến nghị của KTNN.	

	dịch vụ; công tác sửa chữa tài sản cố định; công tác đánh giá và xếp loại doanh nghiệp;...		
	- Tiếp tục thực hiện thu hồi trước hạn các khoản cho vay không đúng quy định theo kết quả kiểm toán của KTNN; tăng cường quản lý, kiểm tra, giám sát chặt chẽ; thực hiện rút kinh nghiệm đối với việc...; thực hiện nghiêm túc...; Nâng cao/tăng cường chất lượng...	- Văn bản chỉ đạo về việc khắc phục, chấn chỉnh các tồn tại theo kết luận, kiến nghị của KTNN; - Biên bản làm việc, Công văn đề nghị khách hàng đề đốc thúc, nhắc nhở khách hàng; Kết quả thu hồi đến thời điểm kiểm tra kiến nghị; Hồ sơ khởi kiện để nhờ cơ quan pháp luật xử lý (nếu có); - Các văn bản, quy định nội bộ của đơn vị mới ban hành liên quan đến nội dung kiến nghị để quản lý chặt chẽ hơn.	
	- Hoàn thiện, cải tiến, nâng cấp hệ thống CNTT, phần mềm hạch toán kế toán; cài đặt hệ thống...; thiết kế bổ sung chức năng...; xây dựng cơ sở dữ liệu về...; nghiên cứu bổ sung bộ tiêu chí...	Tài liệu thể hiện việc đã khắc phục, hoàn thiện các tồn tại trong hoạt động quản lý, quản trị...	
	- Tiếp tục có biện pháp/phương án, tìm kiếm các đối tác để đảm bảo thực hiện thoái vốn theo phương án thoái vốn đã được phê duyệt; Có giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động, khắc phục tồn tại hạn chế trong quản lý tài chính công, tài sản công	- Văn bản đề xuất giải pháp; - Tài liệu thể hiện việc thực hiện giải pháp (<i>thay đổi mức chiết khấu; xây dựng hoàn thiện quy định, quy trình nội bộ, thực hiện tái cơ cấu, ...</i>)	
2	Các kiến nghị các cơ quan chủ quản, HĐND		
2.1	Đề nghị cơ quan quản lý (<i>nêu rõ tên cơ quan quản lý: UBND tỉnh..., Bộ...</i>) chỉ đạo các đơn vị có liên quan phối hợp với đơn vị được kiểm toán rà soát	- Văn bản chỉ đạo của cơ quan quản lý (<i>UBND tỉnh..., Bộ...</i>) đối với những hạn chế, tồn tại được KTNN kiến nghị tại mục này;	

	đề có phương án xử lý tồn tại cụ thể nêu tại BCKT	<ul style="list-style-type: none"> - Biên bản làm việc, Văn bản trao đổi giữa các đơn vị có liên quan với đơn vị được kiểm toán liên quan đến nội dung kiến nghị của KTNN; - Văn bản tham mưu hoặc xin ý kiến xử lý của đơn vị gửi cơ quan quản lý; - Văn bản trả lời của cơ quan quản lý về phương án xử lý (nếu có); - Báo cáo kết quả xử lý, khắc phục tồn tại cụ thể nêu tại BCKT (nếu có); 	
2.2	Đề nghị cơ quan quản lý phối hợp với đơn vị có liên quan (nêu rõ tên) báo cáo Chính phủ bổ sung, điều chỉnh một số quy định (nêu cụ thể tên văn bản); Nghiên cứu, rà soát, chỉnh sửa, ban hành văn bản quy phạm pháp luật hoặc văn bản hướng dẫn	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo hoặc công văn của cơ quan quản lý gửi đơn vị có liên quan đến nội dung kiến nghị của KTNN; - Báo cáo hoặc Tờ trình gửi Chính phủ, Thủ tướng CP về việc tham mưu và xin ý kiến về nội dung kiến nghị của KTNN; - Văn bản trả lời/phê duyệt của cấp có thẩm quyền (nếu có); - Văn bản mới hoặc văn bản sửa đổi đã ban hành (nếu có); ... 	
2.3	Đề nghị cơ quan quản lý tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát	<ul style="list-style-type: none"> - Văn bản chỉ đạo của cấp có thẩm quyền; - Báo cáo kiểm tra, giám sát. 	
E	Lĩnh vực khác (kiểm toán chuyên đề cấp phép quy hoạch, đất đai, chuyên đề công nghệ thông tin)		
I	Kiến nghị khác về số liệu		
1	Chuyên đề cấp phép quy hoạch, đất đai		
(1)	Kiểm tra, rà soát và truy thu tiền bảo vệ, phát triển đất trồng lúa, đất trồng rừng thay thế tại các	Kết quả tính toán xác định nghĩa vụ tài chính, phiếu nộp tiền vào NSNN đối với tiền sử dụng đất, phát triển	

	dự án theo quy định của pháp luật	đất trồng lúa, đất trồng rừng thay thế...	
(2)	Kiến nghị xác định giá trị quyền sử dụng đất, xác định nghĩa vụ tài chính của các chủ đầu tư tại các dự án giao đất có thu tiền sử dụng đất...	Kết quả/quyết định phê duyệt giá trị quyền sử dụng đất, nghĩa vụ tài chính	
2	Công tác giải phóng mặt bằng (GPMB)		
(1)	Xem xét, quyết định mức hỗ trợ, bồi thường (<i>cây trồng, vật kiến trúc...</i>) phù hợp với quy định của pháp luật và tự chịu trách nhiệm về quyết định của mình; xác định mức giá thanh lý các loại cây trồng, vật kiến trúc đảm bảo tuân thủ pháp luật...	Quyết định phê duyệt mức hỗ trợ, đền bù theo kiến nghị kiểm toán; quyết định phê duyệt giá trị thanh lý cây trồng, vật kiến trúc theo kiến nghị kiểm toán	
(2)	Tính toán xác định lại giá trị bồi thường, hỗ trợ, tái định cư (<i>cây trồng, vật kiến trúc...</i>) theo các kiến nghị kiểm toán làm căn cứ chi trả cho các cơ quan, tổ chức, cá nhân	Quyết định phê duyệt lại giá trị bồi thường, hỗ trợ của cấp có thẩm quyền liên quan đến các kiến nghị kiểm toán	
II	Các kiến nghị liên quan đến công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành		
1	Kiến nghị chấn chỉnh, rút kinh nghiệm		Trong báo cáo của Đoàn kiểm tra/Biên bản của Tổ kiểm tra nêu rõ nội dung đơn vị được kiểm tra chịu trách nhiệm về kết quả thực hiện kiến nghị
1.1	Chuyên đề cấp phép quy hoạch, đất đai, GPMB		
(1)	Tổ chức thực hiện xử lý nghiêm công trình vi phạm trật tự xây dựng	- Báo cáo thực hiện kiến nghị của đơn vị (<i>nếu có</i>) - Văn bản hoặc tài liệu thể hiện việc xử lý vi phạm công trình xây dựng.	
(2)	Ban hành Quyết định thu hồi đất và nộp cho Nhà nước khoản tiền tương ứng với mức tiền sử dụng	Quyết định thu hồi đất kèm theo chứng từ nộp tiền sử dụng đất, tiền thuê đất...	

	đất, tiền thuê đất đối với thời gian chậm tiến độ thực hiện dự án theo quy định...		
(3)	Rà soát, điều chỉnh quy hoạch theo đúng thẩm quyền; lập quy hoạch (<i>tổng thể, chi tiết</i>) theo quy định của pháp luật về quy hoạch; xác định nghĩa vụ tài chính các dự án giao đất có thu tiền sử dụng đất...	Quyết định phê duyệt quy hoạch (<i>tổng thể, chi tiết</i>), quy hoạch điều chỉnh; kết quả xác định nghĩa vụ tài chính tại các dự án giao đất có thu tiền sử dụng đất...	
(4)	Xác minh lại nguồn gốc đất; lập biên bản kiểm đếm đầy đủ quy định; thực hiện rà soát và xác định lại một số nội dung trong phương án thu hồi đất (<i>tỷ lệ thu hồi đất; hồ sơ pháp lý; xác định lại diện tích đất thu hồi, số lượng/chủng loại cây trồng; hồ sơ bồi thường có một số sai sót về diện tích giữa hồ sơ kiểm đếm và bảng tính tiền bồi thường như về sơ đồ nhà, vật kiến trúc, xác định tỷ lệ cây trồng theo quy định...</i>)...	Biên bản xác minh nguồn gốc đất có xác nhận của các cơ quan liên quan theo quy định của Luật Đất đai; biên bản kiểm đếm đầy đủ nội dung theo quy định; các biên bản rà soát, biên bản làm việc liên quan đến nội dung kiến nghị kiểm toán trong phương án thu hồi đất (<i>tỷ lệ thu hồi đất; hồ sơ pháp lý; xác định lại diện tích đất thu hồi, số lượng/chủng loại cây trồng; hồ sơ bồi thường có một số sai sót về diện tích giữa hồ sơ kiểm đếm và bảng tính tiền bồi thường như về sơ đồ nhà, vật kiến trúc, xác định tỷ lệ cây trồng theo quy định...</i>)...; kết quả xử lý tài chính liên quan đến kiến nghị kiểm toán (<i>nếu có</i>)	
(5)	Rà soát, xác định lại giá đất theo kết quả kiểm toán làm căn cứ xác định nghĩa vụ tài chính đối với các nhà đầu tư...	Kết quả rà soát, quyết định phê duyệt điều chỉnh giá đất	
2.2	<i>Chuyên đề Công nghệ thông tin (CNTT)</i>		
(1)	Việc quản trị và quản lý công nghệ thông tin:		

<ul style="list-style-type: none"> - Chấn chỉnh, rút kinh nghiệm liên quan đến việc: Thực hiện kém hiệu quả các mục tiêu của Chiến lược CNTT giai đoạn...; Công tác quản lý quyền truy cập tại các chi nhánh; - Tăng cường rà soát, kiểm tra, chấn chỉnh công tác quản trị CNTT đặc biệt các vấn đề liên quan đến an toàn thông tin, quản lý cấp quyền truy cập theo quy định; - Có phương án hoàn thiện đảm bảo toàn bộ hệ thống CNTT được dự phòng theo đúng quy định, đảm bảo việc hoạt động liên tục của hệ thống; - Thực hiện chuyển hoạt động từ hệ thống chính sang hệ thống dự phòng và hoạt động chính thức trên hệ thống dự phòng tối thiểu 01 ngày làm việc theo quy định của Ngân hàng nhà nước với các hệ thống thông tin quan trọng; - Có phương án bổ sung nhân sự phù hợp đảm bảo hệ thống CNTT được vận hành liên tục an toàn trong mọi tình huống; - Đẩy mạnh việc chuẩn hóa các quy định, quy trình quản trị, quản lý CNTT theo thông lệ, tiêu chuẩn quốc tế nhằm tăng cường hiệu quả, hiệu lực trong công tác quản trị, quản lý CNTT; Xem xét cải tiến quy trình quản lý, phân quyền tài khoản trên hệ thống CNTT...; Xem xét bổ sung chốt kiểm soát đối với các hoạt động xem/ truy xuất dữ liệu bất thường...; Xem xét, đánh giá và 	<ul style="list-style-type: none"> - Biên bản họp kiểm điểm rút kinh nghiệm (nếu có) hoặc trích nội dung biên bản hoặc thông báo cuộc họp kiểm điểm rút kinh nghiệm; - Văn bản chỉ đạo việc kiểm tra, rà soát; Báo cáo tình hình và kết quả rà soát, xử lý, khắc phục của đơn vị; - Tài liệu thể hiện phương hướng đề xuất/phương án/biện pháp khắc phục của đơn vị. 	
---	---	--

	<p>bổ sung chỉnh sửa các bất cập về thiết kế kiểm soát hệ thống thông tin đối với việc phê duyệt, hiệu chỉnh các ứng dụng về quản lý nghiệp vụ...</p> <p>- Có biện pháp nâng cao nhận thức, hoàn thiện các chính sách về an toàn thông tin, có biện pháp khắc phục các rủi ro liên quan đến rủi ro hoạt động liên tục, rủi ro pháp lý của hệ thống CNTT đảm bảo an toàn hệ thống CNTT.</p>		
(2)	Đối với Dự án CNTT		
	<p>- Nghiêm túc chấn chỉnh rút kinh nghiệm trong công tác lập, phê duyệt thực hiện kế hoạch vốn đầu tư ứng dụng CNTT; công tác lập, thẩm định dự án, xây dựng dự toán gói thầu, lựa chọn nhà thầu, công tác nghiệm thu, thanh toán, quản lý chất lượng, quản lý tiến độ thực hiện và triển khai dự án; đẩy nhanh công tác giải ngân vốn đối với các dự án đã được bố trí vốn trong năm;</p> <p>- Tổ chức kiểm tra, rà soát về tính hợp lý, chính xác về giá gói thầu liên quan đến tồn tại trong công tác thẩm định giá tại một số dự án được kiểm toán để xử lý theo đúng quy định; rút kinh nghiệm về việc lập hồ sơ mời thầu, ký kết hợp đồng chưa yêu cầu nhà thầu cung cấp phiếu đóng gói hàng hóa, vận đơn.</p> <p>- Đẩy nhanh tiến độ thực hiện các dự án còn chậm so với quy định.</p>	<p>- Biên bản họp kiểm điểm rút kinh nghiệm (<i>nếu có</i>) hoặc trích nội dung biên bản hoặc thông báo cuộc họp kiểm điểm rút kinh nghiệm;</p> <p>- Văn bản chỉ đạo việc kiểm tra, rà soát; Báo cáo tình hình và kết quả kiểm tra, rà soát, xử lý, khắc phục của đơn vị.</p>	